

Nieuwsbrief # 1-2025

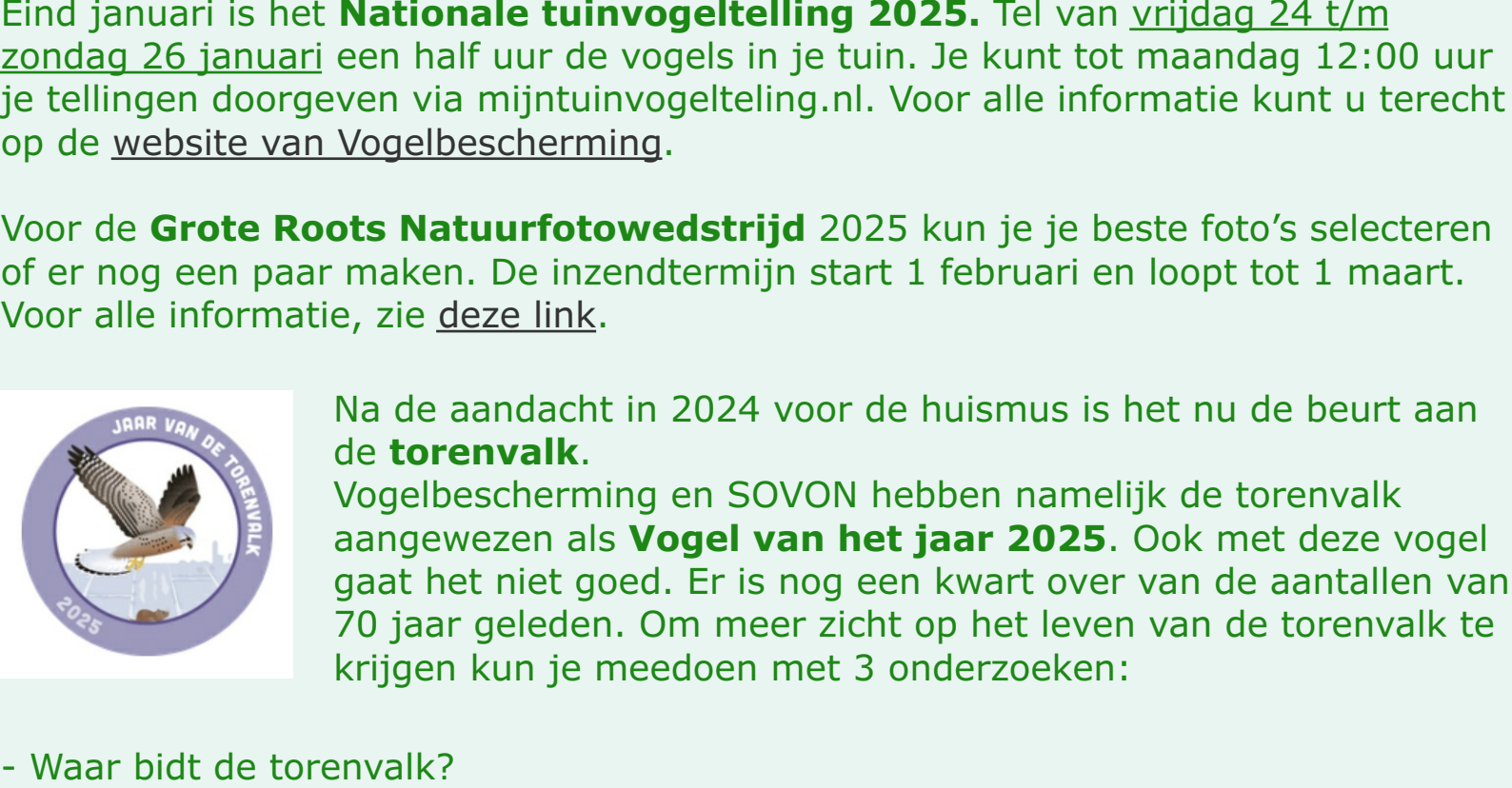
- [Inleiding](#)
- [Contributie 2025](#)
- [Wie wil meedoen met de Basiscursus Wilde Flora 2025 van FLORON?](#)
- [Activiteiten](#)
- [Terugblik cursus microscopie](#)
- [Floron Eindejaars Plantenjacht 2024](#)
- [Boekbespreking](#)

Inleiding

Laat ik beginnen met iedereen een mooi en vooral gezond 2025 te wensen. De feestdagen zijn achter de rug en we starten fris met een nieuw jaar. De kortste dag hebben we alweer gehad en iedere week is het 15 minuten langer licht. Op naar de lente!

Nu ga ik wel erg snel want we zitten nog volop in een grijsweelperiode. Voor mijn gevoel was de hele maand december overwegend een grijze maand. Hoewel we in Zeeland soms een paar uur zon hadden terwijl de rest van het land onder het grijze dek bleef. Zaterdag de 28ste was het zowaar heerlijk zonnig weer. Veel mensen hoorde je erover. Dat is meteen het mooie van een tijd 'minder mooi' weer; als het dan zonnig is, geniet je er veel intenser van.

Tijdens de grijze, windstille 1e kerstdag kwam ik in het park een vrouw met rollator tegen die ik al eens eerder kort gesproken had. Nu stopte ze en zei dat ze zo genoot van het mooie weer. Het was zo stil en verstild in het park. De grijze silhouetten van de begroeiing spraken haar zeer aan. We hebben nog even samen gelopen. Door de stilte hoorde je de vogeltjes juist extra goed en we genoten samen van de koolmeesjes, roodborstjes, staartmezen en goudhaantjes. En laten we wel wezen, het is ook best fotogeniek weer.

Voor januari 2025 staan er weer diverse natuuractiviteiten op het programma.

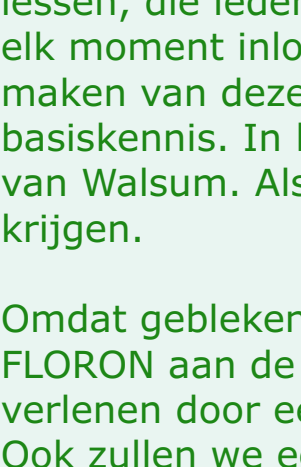
Onze afdeling trapt zelf af met de **Nieuwjaarsbijeenkomst** op [zaterdag 11 januari om 10 uur](#).

FLORON is ook actief in de wintermaanden. Zowel online als live. Op [woensdag 22 januari 2025](#) wordt de eerste quiz van het online **Winterprogramma Skip je Winterdip** georganiseerd.

Op [zaterdag 1 februari](#) is het weer de jaarlijkse **FLORON Zeeland bijeenkomst** in Heikenszand. Zie de agenda.

Eind januari is het **Nationale tuinvogeltelling 2025**. Tel van [vrijdag 24 t/m zondag 26 januari](#) een half uur de vogels in je tuin. Je kunt tot maandag 12:00 uur je tellingen doorgeven via [mijntuinvogeltelling.nl](#). Voor alle informatie kunt u terecht op de [website van Vogelbescherming](#).

Voor de **Grote Roots Natuurfotowedstrijd** 2025 kun je je beste foto's selecteren of er nog een paar maken. De inzendtermijn start 1 februari en loopt tot 1 maart. Voor alle informatie, zie [deze link](#).

Na de aandacht in 2024 voor de huismus is het nu de beurt aan de **torenvalk**.

Vogelbescherming en SOVON hebben namelijk de torenvalk aangewezen als **Vogel van het jaar 2025**. Ook met deze vogel gaat het niet goed. Er is nog een kwart over van de aantallen van 70 jaar geleden. Om meer zicht op het leven van de torenvalk te krijgen kun je meedoen met 3 onderzoeken:

- Waar bidt de torenvalk?
- Wat eet de torenvalk?
- Waar broedt een torenvalk?

Voor meer info zie [de website van Sovon](#).

Zo blijft er altijd iets te genieten in en met de natuur.

Yvonne van Scheppingen

Contributie 2025

Voor wie nog niet betaald heeft, denk dan om de contributie van 2025. Deze is voor leden vastgesteld op € **38,50**. 1€ meer dan in 2024 vanwege een hogere afdracht aan de landelijke KNNV. Voor huisgenootleden en donateurs blijft de contributie € **17,50**.

Bankrekening NL81 TRIO 0379 3040 82 ten name van Kon.NL.Natuur.Walcher.

Wie wil meedoen met de Basiscursus Wilde Flora 2025 van FLORON?

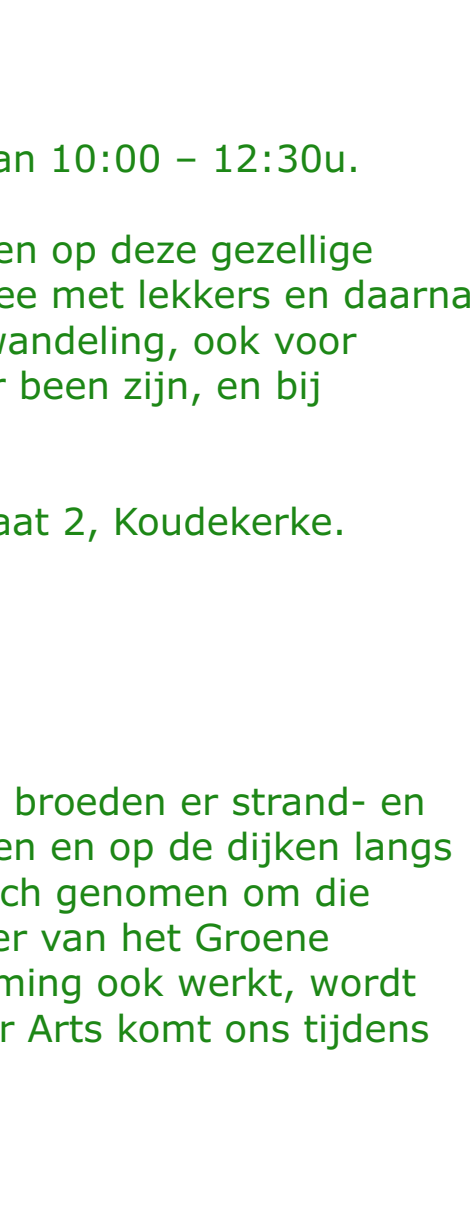
Tekst: Jos de Jong

Zoals in de vorige nieuwsbrief (Nr. 10 van 2024) al is aangekondigd, is hier meer informatie over deze cursus. Een groot deel hiervan is ook te lezen op [de site van FLORON](#).

De cursus wordt **online** gegeven van half maart tot eind juli. Ze bestaat uit veertien lessen, die iedere week op woensdag worden opgestuurd. Je kunt via een code op elk moment inloggen om deze te bekijken en de huiswerkopdrachten te maken. Het maken van deze opdrachten kost 2 tot 4 uur per week; afhankelijk van je basiskennis. In het onderstaande overzicht staat het lespakket met de docent Stef van Walsum. Als je het huiswerk voldoende hebt gemaakt, kun je een certificaat krijgen.

Omdat gebleken is dat de cursus nogal intensief is om alleen online te volgen, heeft FLORON aan de lokale plantenwerkgroepen gevraagd om hierbij praktische steun te verlenen door een aantal excursies of determinatie bijeenkomsten te verzorgen. Ook zullen we een kennismakingsbijeenkomst voor de deelnemers (maximaal 10 per plantenwerkgroep) proberen te organiseren zodat afspraken over samenwerking gemaakt kunnen worden. Via Facebook is het mogelijk om met andere deelnemers te overleggen over de cursus. Om alles goed en op tijd te regelen is er het verzoek rond **eind januari** uw opgave te doen.

Les 1	Introductie en sporenplanten 19 maart
Les 2	Botanische termen 2 april
Les 3	Leren determineren en voorjaarsflora 16 april
Les 4	Ruwbladenfamilie 23 april
Les 5	Kruisbloemenfamilie en floradistricten 30 april
Les 6	Ranonkelfamilie 7 mei
Les 7	Grassenfamilie 14 mei
Les 8	Anjerfamilie en cypergrassenfamilie 21 mei
Les 9	Schermbloemenfamilie en waterplanten 28 mei
Les 10	Vlinderbloemen, bomen en struiken 4 juni
Les 11	Rozenfamilie en beschermde soorten 11 juni
Les 12	Lipbloemenfamilie en invasieve soorten 18 juni
Les 13	Composietenfamilie 25 juni
Les 14	Kleine families en lastige soortgroepen 2 juli

HOE KUN JE DEELNEMEN?

Je kunt je opgeven bij de coördinator van de plantenwerkgroep Jos de Jong, via de mail josjong72@gmail.com. Hierbij dien je ook je naam en emailadres op te geven, alsmede tijdens de woonplaats. Als je dicht bij Goes woont, is het mogelijk dat je via de plantenwerkgroep van de Bevelanden verder wordt begeleid. Wij werken samen met deze werkgroep. Via een plantenwerkgroep kost de cursus slechts 50 euro en dient vooraf betaald te worden aan onze natuurvereniging via het banknr. NL81 TRIO 0379 3040 82 ten name van Kon.NL.Natuur.Walcher.

Indien de opgave goed is verlopen, meldt de plantenwerkgroep de deelnemers met hun emailadres aan bij FLORON. Die stuurt vervolgens alle deelnemers een code waarmee ingelogd kan worden.

Activiteiten

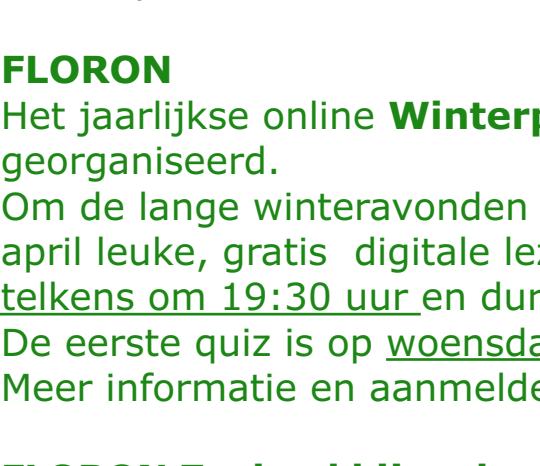
Excursies, lezingen en werkgroepen van de afdeling Walcheren

Tijdstapen en verzamellocaties, indien nu nog niet bekend, komen in de volgende nieuwsbrieven of zijn te vinden op de [website](#).

Wijze aanmelden

Graag [altijd](#) aanmelden voor de activiteiten via: knnv.walcheren@gmail.com

Nieuwjaarsbijeenkomst

[Zaterdag 11 januari 2025](#) van 10:00 – 12:30u.

Kom elkaar nieuwjaar wensen op deze gezellige ochtend tijdens de koffie/thee met lekkers en daarna een leuke natuurquiz, een wandeling, ook voor mensen die minder goed ter been zijn, en bij terugkomst natuurlijk soep.

Locatie: De Klimop, Kerkstraat 2, Koudekerke.

Lezing over broedende strand- en bontbekplevieren, door Floor Arts (Deltamilieu Projecten)

[Dinsdag 11 februari](#) van 19:30 - 21.30u.

Ondanks de drukte met badgasten, wandelaars en fietsers, broeden er strand- en bontbekplevieren op verschillende plaatsen op onze stranden en op de dijken langs de Ooster- en Westerschelde. Vrijwilligers hebben het op zich genomen om die broedende vogels te beschermen, onder andere in het kader van het Groene Strandproject op het strand van Oranjazon. Of die bescherming ook werkt, wordt onderzocht door kennisinstituut Deltamilieu Projecten. Floor Arts komt ons tijdens deze lezing over dit onderzoek vertellen.

Locatie wordt nog bekend gemaakt.

Ledenvergadering op donderdag 27 maart 2025

Jaarvergadering met aansluitend een lezing.

Agenda en programma volgen nog.

Locatie wordt nog bekend gemaakt.

WERKGROEPEN

Maandagmiddag wandeling KNNV Walcheren van 14 – 16 uur.

Contactpersoon: Hilary Jellema-Brazier: 0118-750566

[Maandag 3 februari](#) wordt er gewandeld in Oostkapelle.

Verzamelen op de **P** bij Randuin.

Strandwerkgroep (steeds Neeltje Jans, eind van de Faelweg op het Noordzeestrand)

Contact: Elly Jacobusse: 06-29835816, ellyjacobusse@mail.com of Marijke Wesseling: 06- 49816260, m.g.wesseling@zeelandnet.nl.

[Donderdag 16 januari](#): verzamelen om 9.00 uur.

[Zaterdag 1 februari](#): verzamelen om 9.15 uur.

[Zaterdag 15 februari](#): verzamelen om 9.15 uur.

Plantenwerkgroep (PWG)

Het excursiesseizoen start weer in april 2025.

Overige excursies

KNNV Bevelanden, iedere 1^e zaterdag van de maand excursie op verschillende locaties.

Info via mail van [Joh Eckhardt](#) of op dag van excursie 06-23643846 (opgave is niet nodig).

Tijd: 10:00-12:00 uur.

[Zaterdag 1 februari 2025](#). Verzamelen: zeedijk bij de Biezelingsche Ham te 's Gravenpolder.

FLORON

Het jaarlijkse online **Winterprogramma Skip je Winterdip** wordt weer georganiseerd.

Om de lange winteravonden door te komen, worden er in de wintermaanden t/m april leuke, gratis digitale lezingen of quizen gehouden. De activiteiten starten telkens om 19:30 uur en duren ongeveer een uur.

De eerste quiz is op [woensdag 22 januari 2025](#).

Meer informatie en aanmelden is te vinden bij het **FLORON-winterprogramma**:

FLORON Zeeland bijeenkomst

[Zaterdag 1 februari 2025](#) van 13.00-16.15 uur

Locatie: Schaapskooi te Nisse, Nieuw Kamerseweg 3. 4451 NE Heinkenszand

De jaarlijkse Zeelandbijeenkomst op de 1^e zaterdag van februari.

13.00-13.10	Opening door Justus
13.10-13.30	Het Levend Archief in Zeeland, deel 3, Sascha van der Meer.
13.30-13.40	Wollige distel in de tuin, Tjelds Hoogstrate
14.50-14.50	Wegwijs in ganzenvoeten, melch amaranthen, Willemien Troelstra
14.40-15.00	Pauze
15.00-15.40	Stinzenflora in de Manteling in 2024, Justus van Haperen
15.40-16.00	FLORON klap 2024: enige resultaten, Anton van den Berg
16.00-16.15	Activiteiten FLORON Zeeland 2025, Justus van den Berg

Terugblik cursus microscopie

Tekst en foto's: Yvonne van Scheppingen

Wat een leuk idee om een cursus microscopie te geven! Met mij vonden dat nog 12 deelnemers die zaterdagochtend 16 november naar Koudekerke kwamen. De cursus werd gegeven door Gerrit Geerse en Cynthia de Kruifff. Samen met Marijke Wesseling hadden ze de zaak ingericht met microscopen en binoculairs, doosjes met preparaten, pipetten, de zaalgeïmte en determinatieboeken.

Nadat iedereen, in duo's, achter een microscop of binoculair zat, begon Cynthia met de uitleg over de werking van de microscop, het verschil tussen een microscop en een binoculair (stereomicroscop) en hoe met beiden om te gaan. Van Gerrit kregen we les in het maken van een preparaat en wat ze mee hadden genomen om te bekijken. Ook vertelde hij welke soorten microscop of binoculair je het best kunt aanschaffen. Daarna konden we zelf aan de slag. Met de microscopen met een vergroting van

40x tot 400x keken we naar preparaten van oa. diatomeeën (algen), cellen van diverse planten, levende radardijsen en door Anton meegebrachte mossen. Een binoculair heeft meestal een kleinere vergroting van 20x tot 40x en licht van boven, waarmee je hele voorwerpen kunt bekijken (dus geen cellen). Daarvoor waren soorten waterdijsen en mossen aanwezig. De 2 uren waren zo voorbij. Gelukkig was er 14 december nog een 2e sessie.

Toen kregen we uitleg over het verschil tussen plantaardige en dierlijke cellen. Plantencellen hebben bladgroenkorrels, een grote met vocht gevulde vacuole en een stevige celwand van cellulose. Dankzij deze celwand zijn ze steviger dan dierlijke cellen. Daar konden we een proefje mee doen. Door van een velletje van rode ui een preparaat te maken, waren de mooie rode cellen te zien. Na enige tijd onder het licht van de microscop begon er water uit de grote vacuolen te verdampen en zag je de cel krimpen binnen de harde celwand. Door water toe te voegen, vulde de cel zich weer. Ook konden we de huidmondjes bekijken van een blaadje van longkruid. Dit zijn microscopisch kleine openingen met 2 sluitcellen aan de onderzijde van het blad waar koolzuur, zuurstof en waterdamp door diffunderen.

Rechtsboven; 1. cellen rode ui; 2. huidmondjes. Linksonder: 3. diatomeeën; 4. spin

Bij de binoculairs wonden we oa. naar diverse waterdijsen (muggenlarven, kleine kreeftachtigen, kantsen) kijken en deze proberen te determineren. Daarnaast had Gerrit uit een scheepje aarde alle levende dijsen via een speciale val gevangen en gefixeerd. We zagen aaltjes, springstaarten, slakken, een schorpioentje en nog veel meer. Ongekend wat er in een scheepje goede tuinaarde aanwezig is.

Floron Eindejaars Plantenjacht 2024

Tekst en foto's: Yvonne van Scheppingen

Maandag 30 december deden 6 leden van de Plantenwerkgroep mee aan de Eindejaarsplantenjacht. Het is een leuke zoektocht naar bloeiende planten eind december; de laatste bloeiers of juist de eerste vroegelingen. Ook zijn er natuurlijk de jaarrodbloeiers zoals madeliefje, onze nationale bloem. De ervaring leert dat de meeste bloeiers niet in natuurgebieden of bossen te vinden zijn maar juist in stedelijk gebied en vooral op rommelige terreinden. Tussen de bebouwing is de temperatuur altijd enige graden warmer door het voor plantengroei gunstiger is te overleven of door te bloeien. Ook langs het water is het microklimaat vaak iets milder.

We hadden daarom Veere gekozen voor onze jacht. Met bebouwing en het Veerse Meer moet dat wel een leuke score op kunnen leveren.

Onze speurtocht begon op de grote parkeerplaats en buitenom langs de jachthaven naar de Campveerse toren. Dat ging meteen al goed met paardenbloem, klimop, paarse dovenetel, gewone berenklauw, rode spoorbloem en nog veel meer. Daarna zochten we de straten, steegjes en mooie oude muren af. Het viel ons op dat er weinig muurplanten waren. De muren leken wel gereinigd te worden, slechts af en toe was er een varentje te zien. Ook veel steegjes zagen er 'spic en span' uit. Toch kwamen we in totaal op een mooie score van 31 soorten waarvan de meesten op het eerste traject gevonden werden.

Naast bloeiers zagen we ook een aantal mannetjesvogels, een tongvaren, 1 mannetjesvaren en een paar kleine paddenstoeltjes, genaamd mosklokje. Voor die vele oude muren in Veere was dit echter een schrale opbrengst.

Op de [website van FLORON](#) zijn de resultaten te zien, inclusief een kaart met de locaties van de tellers en hun waarnemingen.

Boekbespreking

Door: Dini Helmers

Natuurgids Vogels kijken in de Delta. Redactie: Bob Luijckx

De ondertitel van dit boekje is: Ontdek de mooiste vogelgebieden. Daar overdrijft de redactie niet mee. In onze Delta zijn tal van mooie en interessante vogelgebieden te vinden, in totaal tweehonderd, die elk ook weer verschillende kijkpunten kennen. Deze gebieden in Zeeland (en vooruit, ook een paar in Zuid-Holland) worden kort en zakelijk besproken door verschillende vogelaars. Zelden heb ik zo'n handige gids in mijn handen gehad om een vogelgebied te ontdekken. In een kader vinden we aanwijzingen om de juiste kijplekken te vinden, zelfs waar je kunt parkeren. Van elke gebied is een kaartje opgenomen en lijstjes met vogels die je er in welk seizoen kunt

zien. Elk kijkpunt wordt door een kenner kort beschreven. Het boekje is gelardeerd met prachtige foto's van bekende Zeeuwse vogelfotografen. In het begin van het boekje staat wat algemene informatie over bezoekers- en informatiepunten en worden een aantal websites genoemd waar de lezer toeristische informatie kan vinden. Bij de inhoudopgave vinden we een handig kaartje dat voorzien is van corresponderende nummers in de lijst van gebieden. Het is daarmee een boekje voor Zeeuwen maar ook voor vogelliefhebbers van elders.

Te bestellen via de webshop van de site ['Vogelskijken.nl'](#). Prijs 14,95 euro.

E-book Vogeltrek. Auteur: Daan Schoonhoven

Voor wie alles van de vogeltrek wil weten en dat vooral in een kort bestek tot zich wil nemen is er een bondig boekje uitgekomen bij uitgeverij Pixfactory. Allereerst leren we het grote onderscheid tussen vogels in de vogeltrek: standvogels, zomervogels, wintergasten en doortrekkers. Bij standvogels, vogels dus die hier altijd zijn, kunnen we ons leuk vergissen. Het roodborstje dat we nu in de winter zien, is niet hetzelfde vogeltje als in de zomer. Roodborstjes trekken ook. De 'onze' schuiven in de winter een eindje naar het zuiden door en die wij in de winter zien, leven in de andere seizoenen noordelijker van ons.

Uitgebreid komen vervolgens de verschillende typen trek aan de orde. We denken al snel dat er alleen een

seizoenstrek is, tussen Noord en Zuid. Onderzoek heeft duidelijk gemaakt dat er een heleboel typen trek zijn. Vogels kunnen soms, gedwongen door het weer of door voedselgebrek op trek gaan. Denk hierbij aan het mooie verhaal van de gierzwaluw die in de tijd van het grootbrengen van de jongen soms vele kilometers wegvliegt om met een bek vol vliegjes terug te keren naar het nest. Denk ook aan het dagelijks heen en weer vliegen van ganzen tussen hun slaapgebieden en hun foerageergebieden. Door dit boekje komen we het allemaal te weten. Ook de huidige technieken om de vogeltrek waar te nemen en de beste plekken om de vogeltrek gade te slaan, worden beschreven.

Het boekje is alleen verschenen in e-book vorm. Maar het is een pdf-bestand en daardoor op elk medium te downloaden en te lezen. Mij lijkt een gewone computer of een tablet het beste, want er staan mooie foto's in en die komen op de meeste e-readers toch niet zo mooi uit.

Te bestellen via de webshop van de site ['Vogelskijken.nl'](#). Prijs 7,50 euro.

[Terug naar boven](#)

Deze e-mail is verzonden aan [\[email\]](#). • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#). • Voor een goede ontvangst voegt u ledenadministratie@walcheren.knnv.nl toe aan uw adresboek.

